

7-1596

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.09.0.SGB.0.11-610/ 4051
Konu : Konya Milletvekili
Atilla KART'ın
Yazılı Soru Önergesi.

SÜRELİ
.../.../2011
27 Aralık 2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 12.12.2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.02-34898 sayılı yazınız.

Konya Milletvekili Atilla KART'ın Bakanlığımıza yöneltmiş olduğu, T.B.M.M. 7/1596 Esas No'lu yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Bakan

EK :
Cevap Yazısı (7 Sayfa)

**KONYA MİLLETVEKİLİ
SAYIN ATILLA KART'IN
T.B.M.M. 7/1596 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Konya Kent Merkezi, hava kirliliğinin en yoğun olduğu kentlerin başında gelmektedir. Akyokuş'tan şehre bakıldığında bu vahim tablo bariz bir şekilde ve çıplak gözle görülmektedir.

Belediyeler eliyle ve sorumluluğunda kalitesiz ve kaçak kömürün kullanılması, hava kirliliği yaratan sebeplerin başında gelmektedir. Toplum sağlığını etkileyecek boyutlara ulaşacak çevre kirliliği konusunda Belediye'nin hiçbir ciddi ve etkin çabasının olmadığı görülmektedir. Öte

yandan, bu konuda doğrudan sorumluluğu bulunan Çevre ve Orman Bakanlığı ise, 2007 ve 2008 yıllarındaki muhtelif önergelerimize vermiş olduğu cevaplarda; "...kış aylarında hava kirliliği konusunda sınır değerlerin aşıldığını..." kabul ve itiraf etmiştir.

Kış şartlarının ağırlaşmaya başladığı bir dönemde, Belediye ve Hükümet sorumluluklarının gereğini yapmamaktadır. Ayrıca hava kirliliğini önlemede en önemli katkıyı sağlayacak doğalgaz çalışmalarında da tam bir başıbozukluk ve sorumsuzluk gözlemlenmektedir. Belediye ve EPDK (Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu) sorumluluğu birbirinin üstüne atmaktadır. Bu konuda yeri gelmişken ifade ediyoruz; Mülki İdare'yi temsilen Valilik Makamının da doğrudan sorumluluğu söz konusudur. Toplum sağlığını ilgilendiren bu konuya Valilik Makamı daha fazla seyirci kalamaz, kalmamalıdır.

Doğalgaz konusundaki yetkili dağıtım şirketi Gaznet ise, kendisini denetleyecek bir merciin bulunmamasından da yararlanarak, keyfi ve program dışı uygulamalar yapmaktadır. Aynı sokak içinde bazı apartmanlara doğalgaz bağlanırken, diğer apartmanlar için hiçbir çalışma yapılmamaktadır. Tam bir keyfilik ve sorumsuzluk söz konusudur. Konyalılar parasını ödedikleri halde doğalgaz hizmetinden yararlanamamaktadırlar. Tarafımıza bu konuda muhtelif şikayetler ulaşmıştır. Buna göre ;

(1)Konya Kent Merkezindeki hava kirliliğinde son durum nedir?

Gerçek durum nedir? Sınır değerler hangi tarihlerde ve kaç kez aşılmıştır?

Meslek Odalarının ve Teknik Kurumların tespitlerine rağmen, Yerel Yönetimler kamuoyunu neden gerçeğe aykırı bir şekilde yanıltmaktadır?

Ve Bakanlık olarak bu tabloyu neden izlemekle yetiniyorsunuz?

Neden görevinizin gereğini yaparak, denetim yapmıyor, gerekli tedbirleri almıyorsunuz?

(2)Doğalgaz çalışmaları konusunda, Belediye ile dağıtım firması arasındaki koordinesiz ve keyfi uygulamalara neden müdahale etmiyorsunuz?

Konya Kent Merkezindeki doğal gaz, çalışmaları hangi aşamada? Kent Merkezindeki çalışmalar ne zaman bitecektir?

CEVAPLAR:

1- Konya'nın topoğrafik yapısı ve meteorolojik verilerine bakıldığında; İlimizde kış aylarında sisli ve puslu gün sayısı fazla olmakta, sıkça enverziyon (yer soğuk atmosferin üst tabakaları daha sıcak) meydana gelmektedir. Rüzgarın olmadığı sisli havalarda gerek bacalardan çıkan emisyon ve gerekse motorlu taşıt emisyonları yükselmeyip, yere yakın seviyede asılı kalmakta ve böyle günlerde hava kirliliği sınır değerleri aşabilmektedir.

Hava kirliliğinin izlenebilmesi amacıyla Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından 2005 yılı Ocak ayında 2 adet Hava Kirliliği İzleme İstasyonu kurulmuş olup, 2005 yılı Nisan ayından itibaren veriler alınmaya başlanmıştır. Halen Meram ve Selçuklu ilçelerinde 24 saat kesintisiz Kükürt dioksit (SO₂) ve Partikül Madde (PM₁₀) ölçümleri yapan 2 adet tam otomatik ölçüm cihazı bulunmaktadır. Bu ölçümler www.havaizleme.gov.tr internet sitesinden 24 saat izlenebilmektedir. Ayrıca, Konya Büyükşehir Belediye'sine ait 24 saat kesintisiz ölçüm yapan 2 adet ölçüm cihazına ait sonuçlar da Belediye'nin internet sitesinden izlenebilmektedir. Dolayısı ile hava kirliliği ölçüm sonuçlarının saklanması söz konusu değildir.

Aralık ayı başından bu yana 2 ayrı istasyondan alınan verilere göre; özellikle Meram ilçesinde partikül maddenin hava kirliliğine yol açtığı tespit edilmiştir. Bu artışta, meteorolojik olarak rüzgar hızının düşük olması, gece-gündüz arası sıcaklık farkının yüksek olması ve enverziyonun etkisi de büyüktür.

Her iki istasyondaki 24 saatlik günlük ortalama PM₁₀ ve SO₂ ölçüm sonuçları incelendiğinde; Selçuklu 'da uyarı eşiği olan değerlerin aşılmadığı, Meram istasyonunda ise PM₁₀ da ise uyarı eşiği değerlerinin 7 gün aşıldığı gözlemlenmiş olup bu günlerde o bölgede enverziyon durumunun yüksek olduğu meteorolojik kayıtlardan anlaşılabilmektedir.

Kış sezonu (Ekim-Mart) için Kısa Vadeli Sınır Değerleri (KVS) ve Uyarı Eşik değerleri;				
Parametre	Ortalama Süre	Sınır Değer (mg/m ³)	2011 Yılı	Uyarı Eşiği
SO ₂	KVS	400	310	500
PM	KVS	300	180	260

Aralık Ayı ilk yarısı (01-14 Aralık 2011) Tarihleri arasındaki ölçüm sonuçları;			
Parametre	Meram	Selçuklu	Konya Ort.(14 günlük)
SO ₂	80	130	270
PM	271	148	210

Bu istasyonların 2011 Kış dönemi ayları olan Ekim-Kasım-Aralık(14 gün) ölçüm sonuçları ekte sunulmuştur.(EK-1,2,3)

Buna göre son üç aylık ortalama değerler aşağıdaki tabloda yer almaktadır;

Aylar	Meram		Selçuklu		Konya Ortalama (mg/m3)	
	SO2	PM10	SO2	PM10	SO2	PM10
Ekim	7	55	14	48	11	52
Kasım	26	94	44	53	35	74
Aralık	80	271	130	148	105	210

METEOROLOJİK VERİLERİN DURUMU:

Kısa Vadeli Sınır değerlerinin ve zaman zaman da uyarı eşiğinin aşıldığı Aralık ayı (1-5 günlerinde) ve Aralık ayı (10-14)günlerinde;

Bölgenin yüksek basıncın etkisi altında olduğu; gece-gündüz sıcaklık farkının 15 derecenin üzerinde olduğu, havanın sabah ve akşam saatlerinde sisli ve puslu olduğu ve yağış görülmediği, rüzgârın ise genellikle değişik yönlerden hafif olarak estiği ve bunun yanı sıra özellikle yerden 200-250 metre yüksekliğine kadar enverziyon meydana geldiği dikkate alındığında, ortamda bulunan toz ve diğer uçucu parametrelerin uzun süre atmosferde asılı kaldığı ve bunların da kamuoyunda kirlilik olarak adlandırıldığı tespit edilmiştir.

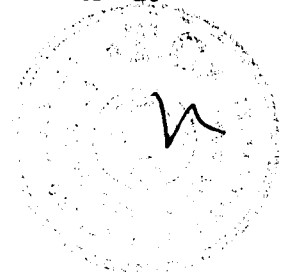
05-09 Aralık Günlerinde enverziyon hadisesi olmadığı ve ölçüm sonuçlarının sınır değerlerin altında kaldığı görülmektedir.

DENETİM;

Konya'da 1997- 1998 kış sezonundan itibaren Valilik koordinasyonunda İl merkezinde kullanılan yakıtın kalitesinin artırılması için; Konya Büyükşehir Belediyesince 12 ay boyunca 24 saat kesintisiz çalışan 5 adet "Yakıt Denetim Ekibi" oluşturularak, denetimler yapılmaktadır.

Katı yakıtların denetleme yetkisi Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığına verilmiş olup, bu ekiplerin sevk ve idaresi Konya Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

Sanayi Bölgelerinde ise İl Müdürlüğümüz tarafından denetimler planlı ve programlı olarak mevzuat çerçevesinde yürütülmektedir. Ayrıca şikayet üzerine anlık denetimler de yapılmaktadır.

IKONAIR PROJESİ:

Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı, Hollanda Hükümeti ve Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığının işbirliği ile Konya İlinin hava kirliliğini azaltmak amacıyla, 2009-2011 yılları arasında yürütülen "Büyükşehirlerde Hava Kalitesi Yönetimini Geliştirilmesi (IKONAIR) Projesi" ile Konya Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde hava kalitesinin değerlendirilmesi ve temiz hava eylem planlarına ilişkin çalışmalar gerçekleştirilmiş olup, değerlendirmeye ilişkin elde edilen sonuçlar ile hava kirliliğini önlemek için yapılması gerekenlerin yer aldığı eylem planı kamuoyu ile paylaşılacaktır.

BÖLGESEL TEMİZ HAVA MERKEZİ:

Ülkemizde 119 noktada faaliyet gösteren hava kalitesi ölçüm istasyonları ile hava kalitesi ulusal ölçekte izlenmektedir. Bununla birlikte hava kalitesi ölçüm istasyonlarının işletimi, kalibrasyonu, verilerin doğrulanması, değerlendirme ve raporlama faaliyetleri ile bazı hava kirlenici parametreleri için analiz laboratuvarlarının kurulması çalışmalarının, ülkemizin nüfus yoğunluğu, coğrafi ve yüzölçümü dikkate alındığında tek bir merkezden yönetilmesi mümkün görülmemektedir. Bu nedenle; Bakanlığımızca hava kalitesinin değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi için alınacak tedbirlerin oluşturulması amacıyla, bölgesel hava kalitesi izleme ağlarının kurulmasına yönelik çalışmalar başlatılmış ve İstanbul, Samsun, İzmir, Ankara, Adana, Konya, Erzurum, Diyarbakır İllerinde 8 adet bölgesel temiz hava merkezi kurulması planlanmıştır.

ALINAN TEDBİRLER;

Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliğinin Geçici 1.maddesine ve Mahalli Çevre Kurulu Kararı çerçevesinde;

Enverziyon şartlarının yaşandığı günlerde muhtemel hava kirliliği ile birlikte yaşanacak olumsuzluklardan insan ve çevrenin zarar görmesinin en aza indirilmesi gayesiyle; hareketli tesislerin işletiminin kısıtlanması, belirli temiz teknikler kullanılmadığında, araçlar, diğer hareketli ve sabit kaynakların geçici olarak kısıtlanması, hava kirliliğini belirgin şekilde artıran tesislerde ve ısınma sistemlerinde yakıt kullanımının kısıtlanması tavsiye edilmektedir.

2-Konyada Doğal Gaz iletim ve bağlanma çalışmaları GAZNET tarafından yürütülmekte olup gerekli bilgilerin Büyükşehir Belediye başkanlığı ile GAZNET den alınabileceği düşünülmektedir.

